

İbn Haldun Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Recep Şentürk 'Hedef Fikri Bağımsızlık'^(*)

"İbn Haldun Üniversitesi Türkiye'nin ve İslam dünyasının fikri bağımsızlığı kazanmasını hedeflemektedir. Bir taraftan modern bilimi iyi şekilde öğrencilerimize sunacağız ama buna ilave olarak İslam ilim geleneğini de aktaracağız. Bir yandan Marx'ı ve Weber'i öbür yandan İbn Haldun ve Maverdi'yi, bir taraftan Freud'u diğer taraftan Gazali'yi karşılaştırmalı bir şekilde öğreteceğiz. Amacımız "gelenekli yenilikçilik" olarak isimlendirilebilecek bir tavırla, mevcut pozitivist sosyal bilimlere alternatif teoriler üretmek sosyal bilimler alanında genel olarak medeniyet birikimimizden özel olarak İbn Haldun'dan hareketle bir paradigma değişikliğine öncülük edeceğiz. Üniversitemizin uygulayacağı eğitim stratejisinin diğer üniversitelere örnek olacağını ümit ediyorum."

Süleyman DOĞAN

İbn Haldun Üniversitesi, verdiği eğitimin kalitesi ve yürüttüğü araştırma projeleri ile Türkiye'de ve dünyada bir "araştırma üniversitesi" olarak öne çıkmayı hedeflemektedir. İbn Haldun Üniversitesi (İHÜ) TÜRGEV tarafından kurulmuş bir vakıf üniversitesidir. 2015 yılında açılmış olup, 2017-2018 eğitim yılında öğrenci kabul ederek eğitime Başakşehir'deki Güney Kampüsünde başlayacaktır. Kuzey kampüs, İbn Haldun Külliyesi, Osmanlı medrese mimarisi örnek alınarak Başakşehir'de Fatih Terim Stadı'na yakın bir konumda inşa edilecektir.

(*) <http://www.gazetebirlik.com/haber/ibn-haldun-universitesi-rektoru-prof-dr-recep-senturk-hedef-fikri-bagimsizlik-4418/>

İbn Haldun Üniversitesi Mütevelli Heyeti Başkanı Prof. Dr. İrfan Gündüz: “Hayatlarının baharında, önemli bir tercih döneminde bulunan azîz gençler! Sizleri “Bilgi ve bilge yuvası” yepyeni bir üniversitede bir ve beraber olmaya çağırıyoruz. Geçmişten-geleceğe, köklerden-göklere uzanan bir çizgide; düne yaslanarak, bugüne basarak ve yarına güvenle bakarak yürüyen, “gelişerek değişen ve değişerek gelişen” bir yolculuğa sizlerle birlikte çıkmak istiyoruz.”

İbn Haldun Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Recep Şentürk: “İbn Haldun “coğrafya kaderdir” der. Bu kader, çağ açıp çağ kapattığımız coğrafyamızda, gençlerimize ‘Açık Medeniyet’e de öncülük yapma sorumluluğu yüklemektedir. Gayemiz yeni neslimizi bu göreve hazırlamaktır. Üniversitemiz İngilizce eğitimi ile Batı kaynaklı bilgiye açık, Arapça eğitimi ile de Doğu’nun bilim ve kültürüne açık ve özde kendi bilgisini, teorisini üreten bir sosyal bilimler üniversitesi olma vizyonuyla kapılarını açıyor.”

Projelerini açıklarken gözleri ışık saçan Rektör Prof. Dr. Recep Şentürk, dinamik, çalışkan ve iddialı ve iddiası için projeler üreten bir profil çiziyor. Kendisiyle üniversite meselesi dahil, medeniyet, aydınların içinde bulunduğu durum dahil pek çok konuda görüşlerini aldık. Rektör Şentürk, bütün dünyayı eline geçirmiş gibi görünen bencil anlayışın tek ilacı, insanlığın, tüm canlılarıyla dünyanın ihtiyacı olan şey ise bu açık medeniyet dediğim İslam medeniyet anlayışı olduğunu söyledi. Söyleşide hazır bulunan Prof. Dr. Niyazi Kahveci, Rektör Şentürk’ü şu deyimle teyit etti: “Kiralık kapitalle kapitalizm, kiralık felsefeyle bağımsızlık olmaz.” Bu önemli ve bir o kadar da ilginç söyleşi ile siz aziz okurları baş başa bırakıyorum.

Çiçeği burnunda bir üniversitenin çiçeği burnunda bir rektörü olarak yakın ve uzak hedef ve vizyonunuz nedir?

Eğitim sadece bilgi aktarımı olmayıp, bütüncül bir anlayışla insan yetiştirme sanatıdır. Her insan farklıdır. Bu eğitim metodunu benimseyen İbn Haldun Üniversitesi, küreselleşen dünyamızda başarılı ve mutlu bir gelecek için öğrencilerimizin ihtiyaç duyacağı bilgiyi, donanımı, liderlik ve medeniyet bilincini onlara kazandırmak için kurulmuştur. Günümüz dünyasında gençlerimiz başarılı olabilmek için yan komşunun çocuklarıyla değil, dünyanın gelişmiş diğer ülkelerindeki gençlerle yarışmak zorundadır. Ülkemizin kalkınması ve İslam medeniyetinin ihyası bu küresel yarış ve rekabet ortamında başarılı olacak kadrolara bağlıdır.

Anlaşıyor ki oldukça iddialı bir şekilde yükseköğretime giriyorsunuz?

Evet. Uluslararası tecrübeye ve birikime sahip seçkin akademik kadrosu, Washington’dan Viyana’ya, New York’tan Londra’ya ve Katar’dan Kuala Lumpur’a uzanan paydaşları, üçte biri dünyanın farklı ülkelerinden gelen zengin öğrenci yelpazesi, başta Türkçe, İngilizce ve Arapça olmak üzere çok-dilli eğitimi, tüm öğrencilerine sunduğu tam burs ve yurt imkanları, zengin kütüphanesi, sosyal imkanları ve güler yüzlü idari kadrosuyla ve hepsinden önemlisi, eğitimde sayı çokluğuna değil üstün kaliteye değer veren açık vizyonuyla İbn Haldun Üniversitesi öğrencilerimizi kendileri, ülkemiz ve medeniyetimiz adına—küresel rekabete ve başarıya hazırlayacaktır. İbn Haldun “coğrafya kaderdir” der. Bu kader, çağ açıp çağ kapattığımız coğrafyamızda, gençlerimize

“Açık Medeniyet”e de öncülük yapma sorumluluğu yüklemektedir. Gayemiz yeni neslimizi bu göreve hazırlamaktır.

Üniversiteniz Türkiye için ne ifade ediyor?

İbn Haldun Üniversitesi Türkiye'nin ve İslam dünyasının fikri bağımsızlığı için yola çıkmış bir projedir. Şu anda bazı istisnalar hariç üniversitelerimizde okutulan bilimsel teorilerin tamamı Batı'dan ithaldir. İşte İbn Haldun Üniversitesi Türkiye'nin akademik, ilmi ve fikri bağımsızlığını kazanmasını hedefleyen bir üniversitedir. İnşallah biz bunu kendi geleneğimizden beslenerek yapacağız. Bir taraftan modern Batı bilimi neyse, şu an diğer iyi üniversitelerde nasıl okutuluyorsa, onlardan daha iyi şekilde öğrencilerimize sunacağız ama buna ilave olarak İslam ilim geleneğini de aktaracağız. Dolayısıyla üniversite olarak dışarıdan ithal edilen düşünceleri pazarlamak yerine bizzat kendilerinin düşünce üretimine geçecektir.

Üç dilde eğitim yapmak kolay olmasa gerekir?

Evet kolay değil. Biz zora talibiz. Bir iddia ve idealle yola çıkıyoruz. İbn Haldun Üniversitesi İngilizce eğitimi ile Batı kaynaklı bilgiye açık Arapça eğitimi ile de Doğu'nun bilim ve kültürüne açık ve özde kendi bilgisini, teorisini üreten bir sosyal bilimler üniversitesi olma vizyonu ile kapılarını açıyor.

Son yıllarda Avrupa'da özelde Türklere ve genelde Müslümanlara karşı bir ötekileştirme tutum ve davranışlar var bunu nasıl değerlendiriyorsunuz?

Avrupa ülkelerinde yapılan kamuoyu yoklamaları, bu ülkelerde yaşayan Müslümanlara karşı bir ayırıcılık ve nefretin gelişip yayıldığını göstermektedir. Avrupa Birliği'nin 27 ülkesinde 23 bin 500 kişi üzerinde kapsamlı bir araştırma yapan 'European Union Agency for Fundamental Rights' (FRA) yayınladığı bir ankette bu ülkelerde yaşayan her üç Müslümandan birinin sadece son bir yılda mutlaka ayırıcılıkla karşılaştığını ve her on Müslümandan birinin de saldırı veya aşağılanmaya maruz kaldığını göstermektedir. Özellikle 11 Eylül saldırılarından sonra ABD'de artmaya başlayan Müslüman karşıtlığı, ardından Avrupa ülkelerinde de giderek yayılmıştır. Bu menfi olayın tüm Müslümanlara mâl edilmesi elbette doğru değil. Bu durumun derinlerine indiğimizde ötekileştirmenin kapalı medeniyet anlayışından meydana geldiğini düşünmekteyim.

Üniversitenizin yerini nerede görmek istiyorsunuz?

Bütün aleme iyi gelecek olan “Açık Medeniyet” tasavvurunun yeniden bu topraklardan yeşereceğini düşünüyorum. “Açık Medeniyet”, kendi varlığını korurken diğerlerine kapılarını pencerelerini açan, etkileşime açık ve kendi kültürünü özünü korumasını da bilen medeniyet demek. Bunu oluşturmanın yolu ise öncelikle tam bağımsızlıktan geçmektedir. Tam bağımsızlığın yolu ise ancak fikrî bağımsızlıktan geçer. Hedefimiz, özgün ve özgür bir üniversite olarak ülkemizin tam bağımsızlığına yani fikrî bağımsızlığını oluşturmuş bireyler ve bu bireyleri yetiştiren hocalar yetiştirmektir.

Türk yükseköğretimini ve geleceğini nasıl görüyorsunuz?

Ülkemizde Batı'dan alınıp müfredatımıza entegre edilen standartlaşmış bir eğitim veriliyor. Dolayısıyla tüm üniversitelerde benzer eğitim programları ve dersleri

verilmekte. Batı dışındaki kaynaklara yer verilmiyor. Dolayısıyla mukayeseli bir eğitim verilemiyor. Fakat İbn Haldun Üniversitesi ile ülkemizdeki yükseköğretime yeni bir soluk kazandıracağız inşallah. Biz üniversitemizde mukayeseli bir eğitim vereceğiz. Bir yandan İslam Medeniyet mirasını diğer yandan modern akademik birikimini öğrencilerimize en kaliteli şekilde karşılaştırmalı olarak sunacağız.

Türkiye’deki üniversitelerin bilim, teknik ve üretimi katkı bakımından dünya üniversiteleri ile rekabet edebilecek düzeye gelmeleri için neler yapılmalıdır?

Artık geleneksel üniversite eğitim yerine çeşitli anabilim dallarında uzmanlaşan, birçok alandan beslenen, birden fazla yabancı dile sahip kadrodan oluşan üniversiteler gelecektir. Bunun ilki inşallah İbn Haldun Üniversitesi olacaktır. Bu anlamda biz üniversite olarak bir taraftan İbn Haldun’u ve Maverdi’yi bir taraftan Freud’u öbür taraftan Gazali’yi öğreteceğiz. Karşılaştırmalı eğitim veren bir sosyal bilimler üniversitesi olarak aynı zamanda çok sayıda lisans üstü bölümle bir araştırma üniversitesi olma amacımızı gerçekleştirmek üzere kollarımızı sıvadık. Bu sayede tüm dünyadaki üniversitelerle rekabet etmekle kalmaz, eğitim olarak en üst seviyeye sahip bir ülke oluruz.

Öğrenciler neden üniversitenizi tercih etsinler, diğer özel üniversitelerle farkınız nedir?

Üniversitemiz başarıyı sonsuz destekleme felsefesiyle yola çıkmaktadır. Öncelikle derece ve tercih bursları gibi imkanlar sağlıyoruz. Bu desteği sadece eğitim olarak da kısıtlamıyoruz, üniversitemize tam burslu olarak eğitim almaya hak kazanan öğrencilerin eğitim dışındaki ihtiyaçlarını da temin ediyoruz. Öğrencilerin üniversiteye başladıklarında en önemli ihtiyacı, kalacak yer, yemek ve diz üstü bilgisayardır. Biz İbn Haldun Üniversitesi olarak tüm saydığımız ihtiyaçları tam burslu öğrencilere bedelsiz olarak sunacağız. Üniversitemiz sosyal bilimler alanına odaklanmış gerçek bir araştırma üniversitedir.

Üniversitenizde öğrencilere ne gibi kolaylıklar sağlıyorsunuz?

Üniversitemize kayıt yaptırmaya hak kazanan tüm öğrencilere normal öğretim süresince tam burslu olarak eğitim alma imkânı sağlanacaktır ve lisan bölümlerine 150 öğrenci alınacaktır. Üniversitemiz üç dilde eğitim vermektedir (Türkçe, İngilizce ve Arapça) ve 10’ar kişilik sınıflarda yabancı dil eğitimi alacaklardır. Ayrıca ilk yıl hazırlık sınıfını geçen öğrenciler başarı durumlarına göre Amerika, İngiltere ya da Malezya’da yaz kampına katılarak dillerini daha da geliştirme imkanı bulacaklardır. Öğrencilerimiz okula ilk başladıkları günden itibaren kariyer danışmanlığı alırlar. Tüm bunlara ek olarak üniversitemiz verdiği teorik eğitimin yanında öğrencileri hayata daha hazırlıklı başlamaları için pratik eğitimi de alacakları staj imkanı sağlamaktadır. Mezun olduklarında ise sektörle güçlü bağlantılarımız sayesinde mezun olan öğrencilerine iş imkanları da sağlayacaktır. Tüm bu imkanların yanında ve belki de daha önemlisi, öğrencilerimiz burada “Fikrî Bağımsızlık” vizyonu ile eğitimi benimsemiş bir okuldan mezun olarak gelecekte birer global oyuncu olabilecek yeterlilik ve vizyona sahip olacaklar. İbn Haldun Üniversitesi olarak biz öğrencilerinin yüzde 75’i lisansüstü öğrencisi olacak, yüzde 35’i yabancı öğrenci olacak, 150 nitelikli lisans öğrencisinin tamamı yüzde 100 burslu olan bir araştırma üniversitesi olmayı hedefliyoruz.

Türk aydınının içine düştüğü yanlış teşhis ve tedavileri nasıl değerlendiriyorsunuz?

Günümüzde aydınımız, ilerleme ve gerileme paradigmasının esiri olmuştur. Bırakın yanlış olabileceğini, eleştirilebileceğini bile düşünmez. Fakat ilginç bir biçimde aynı aydınlar, oryantalistleri eleştirmekten de geri durmazlar. Önceden oryantalistlerin yaptığı ötekileştirme işini bugün sosyal bilimciler üstlenmiştir. Fakat Batı kaynaklı sosyal teori ve oryantalizm hem Batılı hem de Batılı olmayan aydınların çoğunluğunun toplum ve medeniyete bakışını şekillendirme olsa da, onların tesirinden kurtulmayı başarabilmiş olan aydınlar da vardır. Bu aydınlar kendi medeniyetlerine yabancılaşmamışlardır. Kendi medeniyetlerine karşı eleştirel bir tavır takınsalar bile, medeniyet bilincine sahiptirler ve onu genç kuşaklara aşılama çalışmaktadırlar. Bunu yaparken Batı düşmanlığı yapmamışlar tam tersine Batı medeniyetini tanıma ve olumlu bir etkileşim içinde olmaya gayret etmişlerdir. Bu aydınlar açık medeniyet yaklaşımının temsilcileridir. Bunlar arasında Cemil Meriç ve Aliya İzzetbegoviç önemli bir yer tutar.

'İlmin kökü Doğu'dan geçer!'

Türkiye'de özel üniversitelerin stratejisi ve konumu sizce doğru belirlenmiş midir?

Türkiye'de 76 tane vakıf üniversitesi bulunmaktadır. İstanbul, Ankara ve İzmir'de pek çok vakıf üniversitesi, kendi içlerinde bir sınıflamaya tabi tutulabilse bile, yine de bu üniversitelerin pek çoğu birbirine benzer programlara sahiptir ve benzer eğitim sistemleri kullanılmaktadır. Bu eğitim programları ve sistemi sadece Batı kaynakları referans alınarak düzenleniyor. Bunun sonucunda eğitim sisteminde bir eksiklik, yani tam olarak tamamlanmamıştır. Halbuki ilim sadece bir millete ait değildir. Köklerine inmek gerekir, kökleri de Doğu'dan geçer. Üniversitelerin eğitim stratejileri tüm kaynakları sunmasıdır, sadece bir milletin fikirlerini savunup onların taşeronu olmamalıdır. Tüm bu basmakalıp sistem sebebiyle üniversiteler arasında rekabet daha çok eğitim ücretine, kampüslerde sunulan hizmetlere ve öğrencilere sağlanan olanaklara odaklanmaktadır.

Açık medeniyetten yanayız!

Ötekileştirmenin üstesinden nasıl gelinir?

Kapalı medeniyetler, diğer medeniyetleri ötekileştirir, kendini tek medeniyet görür ve diğer medeniyetleri yok etmeye çalışır. Örneğin Çin medeniyeti, Batı medeniyeti birer kapalı medeniyettir. Dünya tarihine bakıldığında bunun aksine değerleriyle bir arada yaşamayı sürdürülebilir bir şekilde gerçekleştirebilen tek medeniyet ise İslam medeniyeti olmuştur. Tüm dünyayı eline geçirmiş gibi görünen hoş görüsüz, bencil anlayışın tek ilacı, insanlığın, tüm canlılarıyla dünyanın ihtiyacı olan şey ise bu bahsettiğim açık medeniyet anlayışıdır. Bunu ise insanlığa sunabilecek tek topluluk bizleriz, çünkü bunun örneklerini deneyimlemişiz. Biz açık medeniyeti savunuyoruz.

'Akademik kadroMUZDA DA İDDİALİYİZ'

Bugün ülkemizin parmakla gösterilen değerli isimleri aramıza katıldı. Kimler dersiniz; Teoman Duralı, Halil Berktaş, Hakkı Öcal, Medaim Yanık, Yavuz Atar, Fahrettin Altun, Burhanettin Duran gibi marka isimler hemen sayabildiklerim. Tabi bunlara dahil

edebileceğimiz yine Yüksel Özden, Ekrem Tatođlu, Fuat Erdal, Bilal Aybakan, Serdar Demirel, Üzeyir Ok, Mustafa Kemal Yılmaz ve Burhan Körođlu gibi hocalarımız da hemen aklıma gelen son derece değerli akademisyenlerimizdir.

KİMDİR?

1964'de Çankırı'da doğdu. Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'ni bitirdi. 1988'de İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Sosyoloji bölümünde yüksek lisans yaptı ve aynı bölümde asistan oldu. 1998 yılında ABD'de New York Columbia Üniversitesi'nde doktora çalışmalarını tamamladı. Atlanta'da bulunan Emory Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nde misafir araştırmacı olarak insan hakları konusunda araştırma yaptı. 2003'te doçent, 2008 yılında profesör oldu. Ayrıca İSAM'da araştırmacı olarak çalıştı. 2010 yılında kurulan ve bu yıl İbn Haldun Üniversitesi bünyesine katılan Medeniyetler İttifakı Enstitüsü'nün kurucu müdürlüğünü yürütmektedir. 10 Mart 2017 tarihinde İbn Haldun Üniversitesi kurucu rektörü olarak atanmıştır.